

- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
- СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.
- СК 13. Здатність системно оцінювати фінансові показники для обґрунтування ефективних управлінських рішень на підприємстві.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
- ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР24. Знати і вміти застосовувати на практиці методи та інструменти ідентифікації та розв'язання проблем в сфері корпоративних фінансів .

ПР25. Виявляти резерви підвищення ефективності управління корпоративними фінансами підприємства

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
МОДУЛЬ 1.				
Сутність, історія розвитку фінансів в Україні і світі				
Тема 1 Сутність фінансів, їхні функції та роль у суспільстві	2/2	Знати специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Розуміти етапи еволюції фінансів Вміти аналізувати Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансів та праці науковців. Розрізняти Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.	Тести, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання тематичного есе	Тести- 5 балів Практичне завдання -10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 2 Генезис і еволюція фінансів та фінансової науки	2/2	Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів.	Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 3 Становлення та розвиток фінансової науки в Україні	2/2		Тести, есе, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота- 10 балів
МОДУЛЬ 2.				
Фінансова система, фінансова політика, механізм, право та безпека				
Тема 4 Фінансова система	2/2	Знати сутність фінансової системи та її структуру, зарактеристику сфер і ланок фінансової системи, її завдання та функції. Розуміти мету та необхідність проведення державної фінансової політики	Тести, есе, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 5 Фінансова	2/2	Розрізняти види фінансової	Тести, есе,	Тести-5 балів

політика і фінансовий механізм		політики , методи та інструментарій фінансового механізму Розуміти сутність фінансової безпеки держави Вміти розраховувати складові фінансової безпеки держави за різними методиками	питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 6 Фінансове право та фінансове законодавство	2/2	Аналізувати показники фінансової безпеки держави та складові фінансової системи та фінансового механізму	Тести, есе, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 7 Фінансова безпека	2/2		Тести, Розв'язок задач Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота- 10 балів

МОДУЛЬ 3.
Фінанси підприємств та домогосподарств

Тема 8 Державні фінанси. Бюджетна система. Бюджет держави Бюджетний процес.	2/2	Знати сутність державних фінансів, державного бюджету та бюджетної системи, їх призначення та функції Розуміти необхідність проведення бюджетної політики в державі, принципи побудови бюджетної системи Аналізувати етапи проведення бюджетного процесу Розуміти місце податків у системі державних фінансів	Тести, Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 9 Податки, податкова система	2/2	їх зв'язок з бюджетом Вміти застосовувати ставки податків до особистих доходів Розрізняти види державного боргу	Тести, Розв'язок задач Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 10 Державний кредит і державний борг	2/2		Доповідь з презентацією. Бізнес кейс. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів

МОДУЛЬ 4.
Фінанси місцевих бюджетів та бюджетне вирівнювання

Тема 11 Місцеві фінанси	2/2	Знати характерні особливості місцевих фінансів та їх зв'язок з державними фінансами Розуміти рівень залежності місцевих бюджетів від державного Розрізняти джерела формування фінансових ресурсів місцевих бюджетів	Тести. Розв'язок задач. Доповідь з презентацією Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 12 Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	2/2	Розуміти напрямки зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів та принципи фінансового вирівнювання Вміти аналізувати структуру доходів місцевих бюджетів	Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Страховання, страховий ринок ,соціальне державне страхування				
Тема 13 Сутність та призначення страхування, його принципи та функції	2/2	Знати необхідність запровадження страхування у світі, його принципи і функції Розрізняти види страхування та види позабюджетних фондів Розуміти сутність страхового ринку	Тести, Розв'язок задач Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 14 Страховий ринок	2/2	Аналізувати показники діяльності страхового ринку та фінансову звітність страховиків Вміти застосовувати набуті знання для визначення особистих ризиків та їх нейтралізацію через механізм страхового захисту	Тести, Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота- 10 балів
Тема 15 Соціальні позабюджетні фонди	2/2		Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести- 5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів
МОДУЛЬ 6. Фінанси суб'єктів господарювання та домогосподарств				
Тема 16 Фінанси суб'єктів господарювання	2/2	Знати роль суб'єктів господарювання та домашніх господарств у фінансово-економічній системі Розуміти як формуються фонди фінансових ресурсів на рівні децентралізації Розуміти чому домогосподарства виділяють	Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 17.	2/2		Тести,	Тести-5

Фінанси домогосподарств		в окрему ланку, яка їх специфіка Аналізувати управлінські рішення з приводу управління фінансами підприємств і домогосподарств Вміти	Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 18. Фінансовий менеджмент	2/2	розрізняти номінальні і реальні доходи. Форми грошових заощаджень, оцінювати рівень життя населення, здійснювати розрахунки фінансово-економічних показників.	Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів
МОДУЛЬ 7 Фінансовий ринок і міжнародні фінанси				
Тема 19. Фінансовий ринок	2/2	Знати сутність фінансового ринку та його взаємозв'язок з бюджетом та міжнародними фінансами та особливості фінансової глобалізації у суспільстві Розуміти структуру вітчизняного та світового фінансового ринку, їх класифікаційні	Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 20. Міжнародні фінанси	2/2	характеристики, мпецифічні особливості фінансів розвинутих країн та країн, що розвиваються Розрізняти види фінансових інструментів, рейтингові оцінки акцій і облігацій, особливості встановлення плаваючих і фіксованих валютних курсів	Тести, Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 21. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	2/2	Вміти аналізувати фінансові показники світових валютних ринків	Тести, Колективні презентації. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання - 10 балів Самостійна робота-10 балів
Тема 22. Фінанси Європейського Союзу	2/2		Тести, Колективні презентації. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	Тести-5 балів Практичне завдання – 10 балів Самостійна робота-10 балів
Всього				90
Екзамен				8
Всього за курс				98

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних
----------------------	--

дедлайнів та перекладання:	причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний курс з дисципліни «Фінанси» для підготовки фахівців ОС «Бакалавр». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1826>
2. Електронний курс з дисципліни «Фінанси» для підготовки фахівців ОС «Бакалавр». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1896>
3. Шевченко Н.Ю., Мрачковська Н.К. Робочий зошит ч.1 Фінанси для проведення семінарських занять зі студентами ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа». К.: ТОВ «Прінтеко». 2021. 105 с.
4. Шевченко Н.Ю., Мрачковська Н.К. Робочий зошит ч.2 Фінанси для проведення семінарських занять зі студентами ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа». К.: ТОВ «Прінтеко». 2021. 98 с.
5. Шевченко Н.Ю., Мрачковська Н.К. Методичні вказівки для написання курсової роботи з фінансів. К.: ТОВ «Прінтеко». 2021. 15 с.

Рекомендовані джерела інформації

1. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. Д.: Університет митної справи та фінансів. 2020. 221 с.
2. Фінансовий механізм діяльності аграрних суб'єктів господарювання: підручник за редакцією д.е.н., проф. Н.М. Давиденко. К.: Вид-во ЦП «Компрінт». 2016. 318 с.
3. Фінансове забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія за ред. Н. М. Давиденко. К. : НУБіП України. 2017. 456 с.
4. Фінанси у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за заг. ред. В. П. Горина. Т.: Вектор. 2017. 181 с.
5. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс за заг. ред. Волохової І. С. Х.: Видавництво «ПромАрт». 2018. 262 с
6. Фінанси підприємств: навчальний посібник за заг. ред. Н. С. Ситник. Л.: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 402 с.
7. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2018. 292 с.

8. Каламбет С.В., Іванов С.В., Півняк Ю.В. Фінанси підприємств. Практикум: Навч. посіб. Дніпропетровськ: ДНІПРО. 2020. 240 с.
9. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П., Чубка О.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340 с.
10. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2019. 262 с.
11. Сокурєнко В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Х.: ХНУВС. 2022. 292 с.
12. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручник. К.: Алерта. 2017. 406 с.
13. Теорія фінансів: підручник за ред. проф. В. М. Федосова, С.І. Юрія. К.: Центр учбової літератури. 2011. 576 с.
14. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрмійчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Ч.: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
15. Фінанси: підручник за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. 2-ге вид. перероб. і доповн. К.: Знання. 2012. 687 с.
16. Фінанси: курс для фінансистів. Підручник за ред. П. Ю. Буряка, О. Б. Жихор К.: Знання. 2010. 528 с.
17. Ярошевич Н.Б. Фінанси: навчальний посібник. Л.: Видавництво «Простір-М». 2018. 298 с.
18. Говорушко Т.А. Фінанси для фінансистів: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2013. 612 с.
19. Давиденко Н. М., Данилевська-Жугунісова О.Є. Фінанси: підручник. К.: ТОВ ЦП Компринт. 2014. 544 с.
20. Романенко О. Р. Фінанси: підручник для ВНЗ. К.: Центр учбової літератури. 2016. 310 с.
21. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
22. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
23. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
24. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 №2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 15-16, № 17
25. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування від 09.07.03 р. № 1058-15 (зі змінами і доповненнями): Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1058-15>
26. Про місцеве самоврядування в Україні від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>
27. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність від 21.12.2017 № 2258-VIII: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19>
28. Про банки і банківську діяльність від 07.12.2000 р., № 2121-III: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
29. Про господарські товариства» від 19.09.1991 р., № 1576- XII: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1576-12>
30. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні від 30.10.1996 № 448/96-ВР: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>
31. Про Національний банк України від 20.05.1999 р. №679- XIV: Закон України. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14-13
32. Про страхування від 07.03.1996 № 85/96-ВР: Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>
33. Про цінні папери і фондовий ринок № 3480-IV: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3480-15>

34. Про Державний бюджет України на 2023 рік № 2710-IX: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>
35. Про Державну фіскальну службу України: Постанова КМ України від 21.05.2014 р. № 236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>
36. Про Положення про Державну казначейську службу України»: Постанова КМ України від 15.04.2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>.
37. Про зовнішньоекономічну діяльність 959-XII: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/959-12>.
38. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
39. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>
40. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
41. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua/
42. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.mf.gov.ua/
43. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua>
44. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.